

PŘEDPLATNÉ NA ROK 2002

Roční předplatné (11 čísel) na rok 2002 činí 195 Kč včetně poštovného. Můžete je uhradit přiloženou složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Prosíme vás o oznámení všech změn (přihlášení se k odběru, zrušení odběru, změna adresy, počtu odebíraných výtisků apod.), není možné zjišťovat tyto informace o plátcích pouze z bankovního výpisu.

Omlouváme se, že slibovanou složenku přikládáme až nyní: na poslední chvíli jsme zjistili, že složenky, které jsme měli připravené, již od nového roku neplatí a museli jsme nechat vytisknout nové.

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Prosby o modlitby	3
Laická sdružení sv. Dominika	5
Setkání formátorů	5
Svolávací listina na provinční radu LSSD	5
Zasedání provinční rady 17. 11. 2001	6
Zpráva provinčního moderátora	9
Zprávy z místních sdružení	12
Nekrologium	15
G. Anderson OP: Pilíře dominikánského života	15
T. Brichtová OP: Salve Regina – Exorcismus	19
Zpráva magistra Řádu o stavu Řádu	20

OPUSCULUM. Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5
tel./fax: 02/515 546 69;
e-mail: krystalop@volny.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 20. 1. 2002

Nihil obstat: P. Jan Rajlich OP, moderátor
Kazatelského střediska

KALENDÁŘ AKCÍ ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

27. 1. - 8. 2. 2002 provinční kapitula České dom. provincie v Olomouci
 25. 5. 2002 pout' do Jablonného v Podještědí (750. výročí úmrtí sv. Zdislavy)
 21. 9. 2002 setkání Rady vyšších představených OP
 9. 11. 2002 setkání české dominikánské rodiny

KALENDÁŘ PROVINCIALA

4. 1. Jablonné v Podještědí – benedikce nové chórové kaple
 10. - 11. 1. Znojmo – vizitace u sester
 12. 1. Olomouc – výuka na teologické fakultě
 13. - 14. 1. Blansko – návštěva rodiště
 16. 1. Praha - Uhřetěves – vizitace u sester
 27. 1. - 8. 2. Olomouc – provinční kapitula

Kromě těchto termínů budu během tohoto měsíce (nebo během února 2002) s velkou pravděpodobností znovu alespoň dva dny v Polsku – zkoušky v rámci doktorského studia ve Vratislavi, termín bude upřesněn teologickou fakultou; proto je lépe všechna setkání se mnou vždy domluvit dopředu.

PRAŽSKÝ KONVENT

modlitební společenství – každou středu od 19.45 hod. v sakristii
úklid kostela sv. Jiljí – každý čtvrtek od 7.30 hod.

Oázy – pondělí v 16.30, úterý v 17.00, středa v 16.30 hod. v malé hovorně

Schola Dominicana – zkouška každý čtvrtek po mši sv. (tj. v 19.10 hod.)

Přednášky

P. Tomáš Pospíšil OP: Andělé – vybraná témata patristické teologie (cyklus Teologie pomalým krokem)
 8. a 22. 1. v 19.45 v čítárně

J. Fuchs: Kritické dějiny moderní filosofie každé úterý ve 20 hod. a čtvrtek v 17 hod. ve velké hovorně (čtvrteční téma je shodné s úterním)

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslaví.
 knihy z oblasti historie a filozofie
 malá prodejní galerie dřevěných plastik a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1

Otevřeno: po-pá 10-18 hod.

Tel. 0606/657 544

E-mail: knihy-oliva@quick.cz

Internetové knihkupectví:

<http://web.quick.cz/knihy-oliva>

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

NOVICIÁT 2001/2002

V roce 2001 byl do noviciátu přijat Tomáš Šíma jako bratr klerik. Při oblačce dne 25. srpna 2001 přijal řeholní jméno fr. Zdislav.

SLIBY BRATRŮ

Po skončení noviciátu složil dne 15. srpna 2001 v Olomouci první sliby na jeden rok fr. Jindřich Poláček. Fr. Petr Semík a fr. Václav Hartoš téhož dne obnovili časné sliby na jeden rok.

SVĚCENÍ V ROCE 2001

Dne 9. 12. 2001 přijal v kostele sv. Jiljí v Praze z rukou Mons. Jaroslava Škarvady jáhenské svěcení fr. Efrém Jindráček. K 10. 12. byl ustanoven k jáhenské službě ve farnosti sv. Jiljí v Praze.

ZŘÍZENÍ SLOVENSKÉ PROVINCIE

Dne 16. 12. 2001 v Bratislavě bylo slavnostně vyhlášeno zřízení slovenské provincie. Prvním provinciálem byl ustanoven dosavadní viceprovinciál fr. Konštanc Adam.

OSOBNÍ ZMĚNY

Fr. Valentin Laburda byl k 1. 8. 2001 ustanoven kaplanem v Nové Pace a administrátorem excurrento farností Stará Paka a Levínská Olešnice. Nová adresa: Masarykovo nám. 15, 509 01 Nová Paka, tel. 0434-2251.

Fr. Antonín Krasucki byl k 1. 9. 2001 asignován do konventu v Olomouci. Byl pověřen službou v olomoucké fakultní nemocnici a ustanoven kaplanem klášterního kostela v Olomouci.

Fr. Efrém Jindráček byl k 1. 9. 2001 asignován do konventu v Praze.

Fr. Irenej Šiklar byl k 1. 9. 2001 asignován do konventu ve Znojmě. Byl ustanoven administrátorem farností sv. Kříže ve Znojmě.

Fr. Jacek Horák nastoupil k 1. 10. 2001 roční zkušební pobyt v klášteře minoritů v Brně. Nová adresa: Minoritská 1, 602 00 Brno, tel. 05-42215600.

Fr. Augustin Prokop nastoupil k 1. 12. 2001 roční pobyt mimo komunitu. Byl ustanoven kaplanem v Neratově (diecéze Hradec Králové) a pověřen službou v komunitě Pastor Bonus. Nová adresa: Římskokatolická farnost Neratov, 517 63 Bartošovice v Orlických horách, tel. 0445-599157.

ZMĚNY PŘEDSTAVENÝCH V DOMINIKÁNSKÉ RODINĚ

Dne 3. 3. 2001 byla na období tří let zvolena převorkou Rozjímavých sester sv. Dominika v Praze-Uhřetěvesi S. M. Terezie Eisnerová.

S. M. Zdzisława Szyczyńska OP, dosavadní převorka kláštera mnišek kazatelského řádu v Praze-Lysolajích byla dne 26. 10. 2001 jmenována převorkou kláštera mnišek ve Vilnjusu (Litva). Její nová adresa je: Kalvos kve 17, 2007 Vilnius, Ljetuva.

Novou převorkou kláštera v Praze-Lysolajích byla 15. prosince 2001 na období tří let zvolena S. M. Pavla Dabalová OP.

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

7. 1. Fr. Dominik Duka 30. výročí slavných slibů
24. 1. Fr. Dominik Marek 85. narozeniny

Blahopřejeme a vyprošujeme požehnaný a radostiplný život ve službě Pánu.

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za zdar provinční kapituly 2002 a volbu nového provinciála
Zvláštní prosby za kapitulou ať jsou zařazeny do liturgických přímlovů do prosince 2001 alespoň jednou týdně, v době bezprostřední přípravy od ledna 2002 a v době konání kapituly denně.
- ❖ za časopis Amen
- ❖ rada vyšších představených OP prosí o modlitby za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za 1. pražské sdružení LSSD
- ❖ za nemocné členy dominikánské rodiny
- ❖ za vážně nemocného syna jedné naší sestry z LSSD

Hnutí pro život ČR

Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence a proseb za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Scházíme se pravidelně každý první a třetí čtvrtek v měsíci od sedmi hodin ráno před porodnicí U Apolináře v ulici Ke Karlovu na Praze 2.

Data příštích modlitebních setkání: 17. 1., 7. 2., 21. 2., 7. 3., 21. 3., 4. 4., 18. 4., 2. 5., 16. 5., 6. 6., 20. 6. 2002.

Pán Bůh zaplať všem, kteří jsou s námi spojeni v modlitbě.

NOVINKY NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP**Jeruzalémská bible, Izaiáš**

XII. svazek, s obecným úvodem k prorockým knihám, brož., 176 s., 150 Kč
Roman Cardal: Bůh ve světle filosofie (systematická učebnice teodiceji nejen pro studenty teologických fakult), brož., 240 s., cca 230 Kč

Elektronická verze Jeruzalémské bible

Pracovní vydání české verze Jeruzalémské bible je určeno k diskusi mezi odbornou i laickou veřejností. Kromě tištěné verze je nyní k dispozici i verze elektronická, která mj. umožňuje fulltextové vyhledávání a paralelní prohlížení dalších českých překladů (Český ekumenický překlad, Kralická bible, Nová bible kralická).

Volně ke stažení je zatím betaverze Jeruzalémské bible: text (Gn - Sir, 1.8 MB)

a poznámky (Gn - Sir, 549 kB) – <http://krystal.op.cz/jb>

K prohlížení souborů je nutný program Theophilos 3.0 (9.7 MB), který lze spolu s dalšími překlady bible a moduly stáhnout z <http://www.theophilos.sk>
V programu Theophilos dále připravujeme: úvody k jednotlivým biblickým knihám a studijní text Dominika Duky: Úvod do Písma svatého Starého zákona s hypertextovými odkazy na Písmo.

Těšíme se na vaše připomínky a korektury na adrese:

KRYSTAL OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: krystalop@volny.cz
tel. (02) 242 377 50

Publikace „Na přímlovu Paní Zdislavy“

K 700. výročí založení České dominikánské provincie a k 750. výročí úmrtí sv. Zdislavy vydá v 1. čtvrtletí 2002 Matice cyrilometodějská tři desítky příběhů o tom, že i v dnešní době Bůh vyslyší přímlovy sv. Zdislavy za uzdravení z nemoci, za vyřešení manželské krize, za narození děťátka aj. Kniha je dedikována zesnulému o. Jindřichu Gajzlerovi OP, který ještě ke konci svého života stihl napsat k dílku předmluvu. Vyprávění jsou doplněna krátkými improvizovanými modlitbami. Knížka je uvedena citáty z projevů dvou českých kardinálů a posledních dvou papežů o sv. Zdislavě. Příběhy sebral a převyprávěl Zdeněk Cyril Fišer, dominikánský laik. Rozsah cca 90 stran. Knihu si můžete objednat na adrese: MCM, Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

SETKÁNÍ FORMÁTORŮ

8. - 10. 3. 2002 penzión Josefinum, Přimda

další informace v únorovém čísle OPuscula

ZÁVAZNÉ PŘIHLÁŠKY DO 31. 1. 2002 PROVINČNÍ MODERÁTORCE

SVOLÁVACÍ LISTINA NA ZASEDÁNÍ PROVINČNÍ RADY LAICKÝCH SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

adresovaná

- všem členům provinční rady LSSD
(tj. představeným všech místních sdružení nebo jejich zástupcům
a promotovi pro dominikánské konsociace, o. Pavlu Mayerovi OP)
- ekonomovi LSSD
- sociovi provinčního moderátora
- asistentovi provinčního moderátora pro formaci

Milí bratři a sestry,

v souladu s čl. 37, 57 a 58 Partikulárních směrnic Laických sdružení sv. Dominika svolávám zasedání provinční rady Laických sdružení sv. Dominika, které se bude konat v sobotu 20. 4. 2002 od 9.00 hodin v dominikánském klášteře v Praze (Husova 8, Praha 1 - Staré Město) s následujícím rozvrhem: 9.00 mše sv. v kapli sv. Zdislavy, 10.00 jednání (čítárna v 1. patře kláštera), 12.15 hodinka během dne, 13.00 oběd, 14.00 pokračování jednání

Program jednání:

- zpráva promotora pro dominikánské konsociace
- zpráva provinčního moderátora
- volba provinčního moderátora a ekonomů
- schvalování programu formace
- varia (prostor pro informace o různých projektech a aktivitách, o činnosti jednotlivých místních sdružení; každý člen LS může posílat návrhy a žádosti provinční radě – čl. 58 Partikulárních směrnic LS)

**NÁVRHY KANDIDÁTŮ A PŘIPOMÍNKY K PROGRAMU FORMACE
ZAŠLETE DO 20. 1. 2002 PROVINČNÍ MODERÁTORCE.**

**Přihlášky na zasedání zašlete do 31. 3. 2002 provinční moderátorce (možno
nechat vzkaz na záznamníku nebo poslat e-mail: krystalop@volny.cz).**

Dagmar Ester Kopecká, provinční moderátor LSSD

ZASEDÁNÍ PROVINČNÍ RADY LSSD

17. 11. 2001 Olomouc

Zasedání provinční rady bylo zahájeno v 9 hodin v klášterním kostele mši svatou, kterou celebroidl P. Pavel Mayer OP. Na úvod vlastního jednání přivítala provinční moderátorka s. Dagmar Ester Kopecká všechny přítomné a poděkovala všem, kteří se na přípravě a zajištění setkání podíleli.

P. Pavel Mayer OP zhodnotil svou činnost za období od poslední provinční kapituly. Informoval o některých uskutečněných akcích a probíhajících aktivitách (setkání řádových asistentů, misie bratří plzeňského konventu). Spolupráce s asistenty je ve většině sdružení dobrá. Naopak nedostatečná je spolupráce na úrovni konventních a provinčních apoštolských aktivit, jedním z důvodů je také nefungující Kazatelské středisko. Na závěr se o. Pavel omluvil, že se mu nezdařilo splnit slib postupně navštívit všechna sdružení v provincii.

V diskusi ke zprávě o. Pavla zaznělo, že zkvalitňování služby asistentů je třeba řešit na místní úrovni. Sdružení si musí ujasnit, co po asistentovi požaduje, a spolu s ním hledat řešení. V případě nefungujícího vztahu asistent - sdružení je možno požádat o změnu asistenta předepsaným způsobem. Otázka, jaké jsou legitimní požadavky na asistenty sdružení, bude tématem některého z následujících formačních setkání laiků.

V další části jednání přednesla s. Ester zprávu provinčního moderátora a s. Terezie zprávu o hospodaření. Byl zveřejněn plán akcí v roce 2002. Příští provinční rada se uskuteční již na jaře (20. 4. 2002), jejím úkolem bude zvolit na další období provinčního moderátora a ekonomů sdružení a schválit program formace.

S. Eva Imelda Fuchsová pak přednesla zprávu o formaci:

Končí tříleté zkušební období, na které byl schválen program formace, a proto je úkolem následující provinční rady rozhodnout, jak dál. Doposud nebyly k programu formace vzneseny žádné zásadní připomínky, takže není důvod jej zásadně měnit. Program zůstává v platnosti, i když někteří novicové mohou mít individuální potřeby a jejich formace se neřídí doslova uvedeným programem, nýbrž odpovídá jejich specifické situaci. Pokud však někdo má k formačnímu programu připomínky či náměty k dopracování, ať je zašle s. Ester nebo s. Imeldě v průběhu ledna 2002.

Formační setkání se má konat 2x ročně. Letos se konalo pouze jarní setkání, podzimní bylo zrušeno, protože se během podzimu konalo mnoho jiných společných akcí a nenašel se již žádný vhodný volný termín.

Stále se opakuje otázka identity dominikána-laika. Předem je však třeba vyřešit svou identitu křesťana-laika. Křesťan je nazýván solí, kvasem, proto bychom jej

mohli přirovnat k ozdravné buňce v organismu, v nemocném těle lidského společenství, kde rostou nezdravé odstředivé tendence – od Boha, od sebe navzájem. Kristus zasel tyto ozdravné buňky, které mají za cíl Kristovou silou stmelit a uzdravit nemocný organismus. Síla sjednocující a uzdravující je láska. Není to jen slovo, ale skutečná uzdravující síla, schopná posilovat k oběti. Všichni křesťané mají toto poslání. Proto cílem křesťana není v první řadě vlastní dokonalost, ale toto stmelování. Vlastní dokonalost, směřování k ní, je pouze prostředek k uskutečňování tohoto cíle.

Toto stmelování je úkolem všech našich společenství. Podle Kristových slov jsou společenství dva nebo tři shromáždění v jeho jménu, tam je ON a tam se může projevit jeho láska. Vytvořit centrum lásky, které přitahuje a uzdravuje okolní svět, je apoštolát. Způsoby sdělování Boží lásky jsou rozmanité. Není možné všem nadefinovat jediný správný a vhodný způsob evangelizace. Je nutno rozhlédnout se kolem sebe, jaké jsou v našem okolí potřeby. Nejde stanovovat úroveň našeho „dominikánství“ podle druhu činnosti, jakou bratři a sestry konají. Identita dominikána spočívá ve způsobu povolání (Bohem), kde nás zaujala osobnost sv. Dominika. Spojuje nás duchovní příbuznost. Ta vynikne ve srovnání s jinou spirituální rodinou (např. návštěva jejich setkání). Náš život rezonuje s duchem sv. Dominika, s géniem Řádu. Projev navenek je ale určován situací, do níž nás Bůh postavil. Není to jen kázání v běžném slova smyslu, ale i třeba péče o nemocné. Proto není možné vytvořit šablonu a podle ní rozhodovat o povolání bratří a sester stávajících i nově přichozích. Objevují se tendence „kádrovat“ přichozí podle intelektuální způsobilosti, projevů apod. To je nezdravé. Zpráva magistra Řádu (uveřejněná v posledním čísle OPuscula) ukazuje, jak jej překvapilo, kolik bratří se věnuje kázání uměním a jakou pestrost najdeme ve způsobech kázání vůbec.

Naším úkolem v současné situaci u nás je stát se viditelnými buňkami, které spolu žijí držené zvláštní silou Kristovy lásky – nezištné, schopné obětí. Právě to lidí nejvíce překvapuje a přitahuje. V Dominikově době bylo účinné „kázání slovem“, neboť lidé nevěděli, neznali pravdu. Dnešní doba se vyznačuje inflací slova. Okolo nás je přemíra informací a vysvětlování. Mnoho lidí to nevnímá, nereflektuje, nepřijímá. Větší síla svědectví je v životě společenství. Proto je nutné se otevřít, zviditelnit, realizovat své aktivity navenek. Přinášet do světa novost svědectví lásky, které může být později završeno květem „klasického“ kázání.

Z výše uvedené úvahy o identitě dominikána-laika plynou náměty pro činnost našich MS:

- otevřít setkání pro veřejnost
- prezentovat dominikány-laiky ve farnosti např. formou nástěnky
- zorganizovat pomoc lidem ve farnosti jako MS nikoli jako jedinci

Uvedené a podobné aktivity by se měly stát součástí formačního programu. Připomínky a další náměty je třeba zaslat s. Imeldě.

Jednotlivá MS by měla apelovat na bratry, že chtějí být zapojeni do společné činnosti. Neměli bychom se však podílet na poslání Řádu jen jako „pomocná síla na hrubou práci“, již bratři vymyslí, ale sami vymýšlet projekty a aktivity a ty nabízet. Bohužel však většinou neexistuje platforma komunikace a spolupráce na konventní úrovni. Vše se řeší jen na nejvyšší (provinční) úrovni obecně, ale spolupráce a komunikace na nižších stupních vázne.

V další části jednání informovala s. Dita Zdislava Haráková o projektu formační školy (viz minulé číslo OPuscula). Nad celým projektem převzal záštitu P. Štěpán Filip OP. V návrhu a k diskusi jsou zatím následující body:

- formační škola není jen úkol laiků, ale týká se všech větví dominikánské rodiny; formuje se okruh lidí, kteří by se na projektu podíleli;
- místo setkání by mělo být stálé a dosažitelné pro všechny (např. Hradec Králové);
- setkání by se konalo 1x za měsíc, vyjma měsíců, kdy se koná pravidelné setkání formátorů
- setkání by začínala v pátek večer a končila v sobotu večer, aby se nenarušily nedělní povinnosti a závazky, které mají účastníci ve svých klášteřích, farnostech a rodinách
- přednášky budou doplněny studijními materiály

Z diskuse vyplynulo, že projekt je příliš ambiciózní a v současné situaci, v níž se provincie nachází, nezvládnutelný v uvedeném rozsahu. Proto bylo autorům doporučeno projekt dopracovat na základě připomínek a předložit k široké diskusi.

Na závěr s. Ester shrnula úkoly pro příští zasedání provinční rady:

- a) rada bude volit provinčního moderátora a ekonoma, a proto je třeba navrhnou kandidáty na tato officia, tak, aby s nimi mohli být účastníci předem seznámeni;
- b) končí zkušební období, na něž byl schválen program formace – připomínky je třeba zaslat s. Ester nebo s. Imeldě v průběhu ledna 2002.

Celé setkání bylo zakončeno společnou modlitbou a požehnáním o. Pavla.

zapsal Jan Jáchym Beneš

Nevloudí-li se chybička, měli by představení sdružení spolu s tímto číslem OPuscula obdržet podrobný zápis z jednání. Komu bude zápis chybět, necht' si jej vyžádá u s. Ester.

ZPRÁVA PROVINČNÍHO MODERÁTORA

Milí bratři, milé sestry,

jsem ráda, že jsme se zde opět mohli, navzdory všem překážkám, sejít v povzbudivém počtu, že přicházíme podělit se o své nové zkušenosti, informovat o svých aktivitách, že chceme společně hledat cesty, které před námi Bůh otvírá.

Nemohu začít jinak než tradičním poděkováním: avšak tentokrát poněkud netradičně. Asi vám to bude znít pateticky, ale pokládám za velmi důležité vyslovit díky všem vytrvalým, kteří přes všechny prohry a zklamání nepřestávají brát vážně svoje povolání; všem, kteří nerezignovali a denně svádějí boj s nedostatkem času a sil, s nepochopením, ba i závistí druhých; všem velkodušným, kteří mají pochopení pro odlišná povolání v rámci jedné rodiny; všem, kteří se věrně účastní setkání svého sdružení; kteří se ve svých společenstvích ujímají drobných přehlížených služeb; všem, kteří mají široké srdce, kteří se zajímají o druhé, navštěvují nemocné a staré bratry a sestry, píšou dopisy, pomáhají službou či finančně; všem řádovým asistentům, všem představeným a novicmistrům; stejně tak díky za všechny modlitby a oběti, za všechny kazatelské pokusy, za každou pomocnou ruku, za všechny příspěvky do OPuscula, za všechny finanční dary. . . Často si „bereme na paškál“ různé nedostatky, málokdy nás však napadne děkovat, když se něco (byť maličkého) daří – to většinou pokládáme za samozřejmost. A přitom tyto „samozřejmé“ drobnosti jsou strašně důležité a naprosto nezbytné pro náš společný život i apoštolát. K cíli, k němuž jsme zváni, nás nedonesou nějaké sedmimílové boty opěvovaných heroických činů, ale drobné krůčky vytrvalosti, věrnosti v malém, pokory, trpělivosti – navzdory každodennímu prohrám. . . A tak bych alespoň tímto poděkováním chtěla snížit náš dluh.

Pak bych ještě ráda připojila několik adresných díky:

- o. Damiánovi a o. Pavlovi za skvělou spolupráci, ochotu, vstřícnost, zájem...
- s. Terezii za „syndikování“ a s. Imeldě za „formování“
- fr. Jáchymovi a fr. Rafaelovi za organizaci formačního setkání
- s. Zdislavě, s. Štěpánce a s. Dominice za organizaci hradeckého setkání Pán Bůh zaplat'!

Uplynulé období v datech

Od poslední provinční rady, která se konala 21. 10. 2001, se událo následující: v osmi sdruženích volby

10 obláček, 10 časných a 19 věčných slibů, 4 úmrtí

vzniklo 1 nové sdružení v Jilemnicích, 1 sdružení se „znovuzrodilo“ (Jihlava)

zdárně se uzavřely záležitosti kolem jihl. kláštera – úspěšná finanční kontrola

29. 3. - 1. 4. 2001 se konalo provinční setkání formátorů

setkání dominikánské rodiny v HK

Přes právě uvedená celkem pozitivní data musíme konstatovat, že hodnocené období

je pro naši provincii velmi obtížné, dalo by se říci krizové. Časté odchody bratří, neschopnost realizovat usnesení, spolupráce stále v plenkách. . .

To vše vyčerpává, přináší rozčarování. Mnozí už se odmítají scházet a diskutovat, protože jim to připadá zbytečné. Začínají se ozývat hlasy požadující zrušení kazatelského střediska – které vlastně ještě nezačalo naplno pracovat. Blíží se provinční kapitula a mnozí už se hrozí toho vyčerpávajícího procesu, v němž budeme znovu pracně nacházet dávno objevené pravdy, abychom je opět vtělili do akt, která pak dobře schováme ve svých knihovnách.

Co s tím? Asi nečekáte, že bych vám tu nyní předestřela to jediné správné řešení. Ráda bych však nabídla několik podnětů k dalším úvahám a společnému hledání.

1. Situace není zdaleka tak hrozná, jak se nám mnohdy zdá

Máme příliš velké oči a jsme netrpěliví. Je pochopitelné, že naše velkolepé plány nemohou být zrealizovány v krátkém čase. Přehlízíme drobné úspěchy, nevážíme si jich, neumíme se z nich radovat, protože se nezdravě upínáme k vytčenému cíli. Např. od poslední kapituly začala pracovat rada vyšších představených OP; kazatel-ské středisko vydává OPusculum; pracuje Krystal OP; vychází Amen, Salve; daří se např. spolupráce s hnutím Pro život a letos se poprvé v tak úctyhodném počtu setkala dominikánská rodina v Hradci Králové. . .

2. Realistické plánování

Musíme se učít rozlišovat nezávazné hovory o tom, co všechno by se dalo, od zodpovědného plánování založeného na společném hledání Boží vůle. Nemáme problém v tom, že by nás vůbec nenapadlo, *co by se mohlo dělat*, je však pro nás obtížné nalézt to, *co máme dělat*. Nápadů, požadavků a potřeb, které volají po uspokojení, je nepřeberně. Co však Bůh chce právě po nás? Co je úkolem dominikánské rodiny v naší zemi, v naší církvi? Měli bychom dát jasnou, realistickou odpověď na tuto otázku. Její nalezení však bude vyžadovat mnoho dílčích kroků. Toho se týkají některé mé další podněty. Např.

3. Přijmout apoštolské poslání laiků (a ovšem i všech ostatních větví naší rodiny)

Málokdo se odváží popírat naše kazatelské poslání. Ve skutečnosti je nám však dovoleno kázat pouze teoreticky. V praxi se s naším kázáním nepočítá, dokonce z něj mnozí bratři mají strach. Ti, kterým se přesto podařilo nalézt vlastní kazatelskou parketu, jsou považováni spíše za exoty a stále vzbuzují jakési podezření. Jak to, že mohou kázat? Nešidí tím svoji rodinu? Nezanedbávají stavovské povinnosti? Nevydělávají svým kázáním peníze na úkor řádu? Mají vůbec dostatečné vzdělání? Apod. Mnozí stále ještě nepřekonali zkosnatělou vizi terciáře, který je pouze objektem duchovní péče otců, pasivním konzumentem jejich přednášek, od něhož se očekává právě jen modlitba a finanční podpora řádu. S laikem se stále ještě zachází jako s neplnohodnotným nedospělým člověkem.

Nepočítáme-li s laickým kázáním, nemůžeme pravdivě naplánovat společné působení.

4. Překonat strach z různosti povolání

Naši spolupráci mnohdy destruuje projevy vnitřní nesvobody a nezralosti: poměrování povolání, konkurence (kdo je více dominikánem). Některá povolání jsou označována za důležitější, důstojnější než jiná. Někteří jednají s druhými povýšeně a vůbec je nenapadne, že by je druzí mohli něčím obohatit. Na druhé straně jiní nedoceňují svoje povolání a stále se cítí ohroženi. Náš absurdní strach z toho, že by nás někdo mohl vystrnadit z Božího výsluní, vede k tomu, že nepřejeme jiným povoláním, nemáme pochopení pro různost služeb, pro jiná charismata, pro jiné projekty.

Důstojnost povolání nelze měřit tím, že ho srovnáváme s jinými, tkví v tom, že je darem od Boha.

Dokud mezi námi existuje soutěživost, selháváme ve ztělesňování evangelia.

5. Co je naší prioritou: co nejrychleji dosáhnout vytčeného cíle nebo formovat lidi (kazatele)?

Mnohdy máme zcela oprávněný pocit, že když si věc uděláme sami, bude to efektivnější a kvalitnější. Tak si ale nikdy nevychováme spolupracovníky či následovníky. Jak by to dopadlo, kdyby stejný přístup měl Bůh?

Jsmo ochotni překonat svoji negativní zkušenost (nepoužitelní laici, kteří nadělali víc škody než užítku; stále se hlásí o spolupráci a když jsem chtěl uklidit kostel, tak nikdo nepřišel; nabídka se mívá s poptávkou)?

6. Naši spolupracovníci jsou nedokonalí

Ve svých plánech často počítáme s ideálními bratry a sestrami, a pak se zlobíme, když takoveto plány ztroskotávají. Bůh se také „zahazuje“ s nedokonalými spolupracovníky.

Snadno také zapomínáme, že naši spolupracovníci nejsou figurkami na šachovnici, že jednoduše nemůžeme plánovat bez nich. Individuální plánování nemá smysl, šanci má jen společné plánování, společné hledání Boží vůle. To neplatí jen na úrovni provincie, ale i na úrovni konventů a sdružení. Generální kapituly hovoří o nutnosti existence společných konventních projektů – představte si to pozdvižení, kdyby bratři na konventní jednání o těchto projektech sami od sebe pozvali laiky; to by byla revoluce v České dominikánské rodině! Pokud však chceme něco dělat společně, měla by to být samozřejmost.

Máme strach, že když ke svému plánování přizveme další bratry a sestry, dotlačí nás tam, kam nechceme, přehlasují nás. Nám ale přece nemůže jít o prosazování skupinových zájmů, ale o společné hledání Boží vůle. Jsme ochotni nechat se Bohem dotlačit někam, kde se nám to nelíbí, co jsme si sami nevybrali?

7. Nejsme manažeři, ale Boží spolupracovníci

Naše plánování musí být zakotveno v Bohu, musí vyrůstat ze společné kontemplace – spolupráce musí být širší než jen společné schůze, důležité místo v ní má společná modlitba, společné studium, společná formace...

Nestačí vědět, co jak zorganizovat, nestačí manažerský kurs, je nutné především znát Boží vůli.

8. Jednota Božího Těla

Jsmo povolání ohlašovat Boží království, v němž jsou všichni jedno srdce a jedna duše v Bohu. Tuto jednotu nelze hlásat pouze slovy, ale musíme ji dosvědčovat životem. Nestačí proklamovat, že patříme do jedné rodiny a přitom se fakticky uzavírat ve svých komunitách, střežit přístup do svých zařízených životů, aby nám do nich někdo nevnesl zmatek či nejistotu. Mají druzí na nás právo, mohou nám mluvit do života? Žít spolu a žít vedle sebe je velký rozdíl. Poutá nás v našich sdruženích jen to, že se jednou měsíčně sejdeme, nebo něco víc?

9. Další důvody pro spolupráci

Laici s ohledem na své stavovské povinnosti většinou nemohou být iniciátorem či hybnou silou projektů.

Dominikánský apoštolát se má vyznačovat úzkým sepětím se svátostmi, další důvod pro spolupráci laiků a otců.

10. Každé slovo je důležité

Naše slova mají sílu léčit, ale také ranit. Bohužel i v našich společenstvích se vyskytují pomlouvání, neupřímnost, kritika „za zády“ a ne „z očí do očí“; na druhé straně se nám stále nedostává slov díky, chvály, povzbuzení.

Nemůžeme kázat pokoj, nemáme-li ho mezi sebou.

Věřím, že máme pádný důvod k optimistickému závěru: Bůh v nás všech vzbudil touhu kázat, „jedněmi ústy“ hlásat radostnou zvěst. Dozajista by nás nezval k cíli, který je nám nedosažitelný.

Dagmar Ester Kopecká

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS BRNO (*Ladislav Tarsicius Malinka*)

V srpnu jsme v našem společenství slavili další životní jubileum – osmdesát let se dožila naše sestra Květa Alžběta Raziková. I ona byla spolu se svým manželem, známým katolickým pracovníkem, získána pro dominikánský ideál otcem Silvestrem Braitem. První léta manželství, obdařena čtyřmi dětmi, byla šťastná. Pak nastala pro ni těžká doba – během desetiletého věznění manžela by bez Boží pomoci těžko vydržela ztrátu druhorozené dcerušky a veškerou tíhu samoty. Práce manžela v uranových dolech měla pro něho těžké zdravotní následky ukončené pře šesti lety úmrtím. Sestra Raziková pak věnovala svou péči staré a nemocné spolusestře, která žije v emigraci v Kanadě a kterou pravidelně navštěvuje. Pro nás je vzorem svou schopností sebeobětování, vyrovnaností a trpělivostí, s jakou nese vše, co potkalo její blízké. Kéž se ještě dlouho těšíme z její přítomnosti při našich setkáních.

zapsala sestra Miroslava Terezie Ludvíková

MS JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ (*Vladimír František Uhlíř*)

Bratr Viktor Petr Houdek, kterého jsme přijali do sdružení v dubnu 2000, započal v dubnu 2001 na návrh našeho řádového asistenta o. Angelika druhý rok noviciátu. Bratr Zdeněk Cyril Fišer oslavil 13. 4. 2001 třicáté výročí svých věčných slibů. Sestra Dana Zdislava Glaserová složila 11. 8. 2001 věčné sliby do rukou představeného sdružení bratra Vladimíra Františka a řádového asistenta o. Angelika.

Ve dnech 20. - 23. října 2001 se sedm členů (3 bratři a 4 sestry) našeho sdružení zúčastnilo exercicií, které nám v Jablonném v domě duchovní obnovy (v dominikánském klášteře) dával otec Bartoloměj Kulhavý OP z Uherského Brodu. Každý den jsme se scházeli v klášterní kapli ke společným modlitbám (k hodině četby spojené s laudami, k sextě, nešporám a kompletári). Každý půlden jsme zahajovali modlitbou k Duchu svatému a pak vyslechli promluvu exercitátora, již prolínala krátká zamyšlení nad hlavními tématy a nad doporučenými úryvky z Písma.

Otec Kulhavý mluvil o roztržitosti při modlitbě, o přítomnosti Boží, Desateru, Nejsv. Trojici, o Duchu Pravdy, o podobnosti o vinném kmeni, o Božím světle, o Vtělení a o Ježíši Kristu v Eucharistii. Denně jsme slavili mši svatou (v sobotu a neděli dopoledne, v pondělí večer a v úterý ráno). Na závěr duchovních cvičení jsme obdrželi generální absoluci. Exercicie jsme pak zakončili společnou adorací. Jinak po celé dny jsme měli příležitost k návštěvě kaple, baziliky, hrobu sv. Zdislavy. Každý z nás také přistoupil k svátosti smíření. My bratři jsme byli ubytováni ve dvou celách, sestry v jedné (jedna z nich dojížděla). O stravování se obětavě starala především s. Klára (v sobotu a neděli), na další dny jsme zakoupili chutné a ne drahé obědy v nádražní restauraci.

A nakonec to nejlepší: Aspoň pár myšlenek z exercičních promluv:

„Úniky pozornosti při modlitbě jsou přirozené, nezlobme se proto pro ně na sebe!“

„Děkuji ti, Pane Bože, zes mě stvořil jako člověka s darem rozumu a poznání, že chápu krásu tvého obrovského díla, krásu lidských duší, že mohu poznávat dobro.“

„Snaha o dobrý mravní život nás disponuje k víře a k náboženským pravdám.“

„Při každém Sláva Otcí... se vědomě soustředíme na klanění jednotlivým božským osobám!“ Zdeněk Cyril Fišer

MS JIHLAVA (*Jitka Terezie Andresová*)

Dne 14. listopadu 2001 jmenoval provinciál fr. Damián Němec OP řádovým asistentem jihlavského sdružení fr. Martina Dvořáka OP.

MS TURNOV (*fr. Ondřej*)

Již skoro osm let žije (někdy i přes různá úskalí) i v Turnově malá skupinka členů Laických sdružení sv. Dominika. Přestože máme pouze 8 členů, scházíme se téměř pravidelně v pátek v kostele sv. Mikuláše na mši sv., modlitbě nešpor a růžence; a nepravidelně na schůzkách – většinou u některého člena v bytě nebo na faře našeho asistenta P. Karla Jordána v České Kamenici. Podobně tomu bylo i 10. listopadu, kdy

jsme se sešli ve zvlášť významný den, neboť náš člen, bratr Ondřej, slavil padesátiny. I když náš asistent bratr Karel Jordán nemá nejkratší cestu do Turnova, zúčastnil se i on. Nejprve proběhlo oficiální setkání s modlitbou a promluvou. Jako druhý a velmi důležitý bod byla změna představené našeho sdružení. Dosud tuto funkci vykonávala naše milá a věrná sestra Erna Kateřina, která končí své funkční období a odjíždí na poměrně dlouhou dobu za svými syny do Kanady. Společenství jednohlasně zvolilo svého „oslavence“ Ondřeje, který tuto funkci bez připomínek rád přijal. Potom jsme se odebrali na milé pohoštění do hotelu Korunní princ, kde jsme tak významné jubileum padesátin oslavili. Bylo nás tam asi 20 gratulantů. Jako perličku na závěr musím uvést, že obsluhujícímu personálu bylo divné, že mezi tolika veselíci mezi lidmi nikdo nekouřil – to se jim ještě nestalo. sestra Jana

MS UHERSKÝ BROD (*Marie Anna Ondráčková*)

V měsíci Panny Marie Růžencové, ve dnech 16. - 20. října 2001, jsme se zúčastnili duchovních cvičení pro terciáře na Velehradě. Touto cestou chceme ještě jednou vroucně poděkovat našemu exercitátorovi otcí Angelikovi Mičkovu OP, neboť jeho prostřednictvím jsme mohli přijmout hojné milosti Boží a velké povzbuzení do dalšího života. Zvolené téma duchovních cvičení „Uskutečňování a naplnění Božího království v dějinách spásy a v dění světa“ na všechny přítomné hluboce zapůsobilo. Ve svaté Eucharistii jsme mohli denně přijímat Pána Ježíše pod obojí způsobou a každý večer jsme mohli adorovat před vystavenou Nejsvětější Svátostí oltářní. Otec Angelik, i když byl velmi unaven, neboť předtím dával desetidenní exercicie sestřičkám, sloužil i nám s největší obětavostí.

Ve dnech našeho ztišení připadla v liturgii památka více mučedníků a také svátek sv. Lukáše, z něhož si dovoluji citovat z hodinky četby z Homilií svatého Řehoře Velikého tato slova: „Vy prostě za nás, abychom dovedli pro vás dobře pracovat, aby nám jazyk neumdlával v napomínání, aby nás naše mlčení neobviňovalo u spravedlivého soudce, když jsme zaujali místo kazatelské.“

Vpředvečer ukončení duchovních cvičení jsme vyslechli malý koncert, který nám připravil otec Angelik. Byl to velmi krásný hudební zážitek. Díky za všechno Pánu.

4. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (*Marie Anežka Kloudová*)

V sobotu 1. prosince 2001 prožilo naše společenství radostnou událost, kdy dvě nové sestry měly obláčku. Obě se připravovaly s velikým nadšením. Jsou to: Miloslava Zásmětová, která přijala jméno Anna od Andělů a Květa Libenská, jejíž patronkou se stala bl. Markéta Savojská. Děkujeme Pánu, že i naše řady „starších“ rozmnožuje. Kéž je provázají jejich patronky a upevňují jejich nadšení. Díky Bohu.

5. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (*Dagmar Ester Kopecká*)

Pravidelná setkání: 17. 1. Radim, 31. 1. Eva Imelda, 14. 2. (kající pobožnost) Jitka Terezie, 28. 2., 14. 3., 28. 3., 11. 4., 25. 4., 9. 5., 23. 5., 6. 6., 20. 6. 2002

Sliby: Dne 6. 12. 2001 v kapli sv. Zdislavy složil náš bratr Jan Bartoloměj Holinka z Pardubic časný slib života podle Stanov LSSD. Svěřujeme ho přimlívám Královně apoštolů, sv. Dominika, sv. Zdislavy a bl. Bartoloměje Longa.

- ! **Rekolekce našeho sdružení** se budou konat 5. - 7. 4. 2002 v Krásné Lípě.
- **ZÁVAZNÉ PŘIHLÁŠKY DO KONCE LEDNA U ESTER.**

NEKROLOGIUM

5. ledna 1962

zemřel na Moravci **P. ThDr. Emilián Soukup OP**. Narodil se 9. května 1886 v Malešicích v Čechách, profes složil 12. září 1904 v Olomouci. Kněžské svěcení přijal 1. srpna 1909 v Olomouci. Na řádovém učilišti v Olomouci vyučoval filosofii a dogmatiku. Dlouhou dobu spravoval olomoucký konvent jako převor. Byl vyhledávaným zpovědníkem a exercitátorem. Spolupracoval na překladu Summy teologické sv. Tomáše Akvinského. Kongregace sester dominikánek si jej zvolila za svého superiora. Od roku 1946 byl postižen těžkou nemocí. Po likvidaci klášterů v roce 1950 byl převezen do charitního domova na Moravci, kde prožil zbytek svého života v utrpení a oběti. Byl pohřben na místním hřbitově na Moravci. V roce 1984 byly jeho ostatky uloženy do řádové hrobky v Olomouci. Ať odpočívá v pokoji.

28. ledna 1972

zemřel na Moravci bratr spolupracovník **Dominik Bahník OP**. Narodil se 30. září 1870 v Březně v Čechách, sliby složil 31. prosince 1904 v Praze. Sloužil bratřím v Praze, Olomouci a dlouhá léta v Litoměřicích. Po likvidaci klášterů v roce 1950 byl pro svůj věk převezen do charitního domova na Moravci. Je pohřben na místním hřbitově na Moravci. Ať odpočívá v pokoji.

P. Gregory Anderson OP PILÍŘE DOMINIKÁNSKÉHO ŽIVOTA Dominikánská spiritualita pro laiky

VII. ÚCTA K BLAHOŠLAVENÉ PANNĚ MARIÍ

Říká se, že svatý Dominik měl jednou vidění nebe a spatřil v něm členy všech řádů, kromě svého vlastního. Začal plakat. Náš Pán se ho zeptal, proč pláče. Dominik mu opověděl, že je to proto, že v nebi nevidí žádné ze svých dětí. Náš Pán ukázal směrem ke své matce, ona rozepjala svůj krásný modrý plášť a Dominik pod ním spatřil zástup dominikánů. Ačkoliv neexistuje žádný

historický důkaz o autentičnosti tohoto příběhu, je tento příběh drahý všem dominikánům, protože máme rádi myšlenku, že jsme zvláštním způsobem pod pláštěm Marie, naší matky. A domníváme se tak právem, protože hlubokou úctou k ní se náš řád vždy vyznačoval, můžeme říci, že je to jeden z jeho pilířů.

Počátek mariánské úcty vidíme u svatého Dominika samotného, který byl Panně Marii obzvláště oddán a často trávil dlouhou dobu v modlitbě před jejím oltářem. Dozvídáme se, že jedním ze způsobů jeho modlitby byla recitace Zdravasů za sebou, přičemž pokaždé poklekl. Také radostně přijal změnu řeholního roucha, které naše paní předala blahoslavenému Reginaldu. Před tím svatý Dominik a jeho první společníci nosili oděv řeholních kanovníků, kterým byl i on, když byl v Osmě. Skládal se z bílé tuniky a svrchního dílu. Poté, co se blahoslavený Reginald rozhodl připojit k novému řádu, smrtelně onemocněl. Svatý Dominik se vroucně modlil za jeho uzdravení. Krátce poté se Reginaldovi zjevily naše blahoslavená matka společně se svatou Cecílií a svatou Kateřinou Alexandrijskou, které jsou obě panny a mučednice prvotní církve, a pomazaly ho nebeskou vůní. Panna Maria mu potom ukázala dlouhý bílý škapulíř a řekla mu, že má být částí dominikánského hábitu. Reginald byl úplně uzdraven a byl oblečen do nového hábitu samotným svatým Dominikem.

Od té doby je škapulíř základní součástí našeho hábitu a je speciálně žehnan. To se odehrává v krásném ceremoniálu přijímání noviců laických dominikánů. Když vám asistent obléká škapulíř, říká: „Přijmi škapulíř, který tvoří podstatnou část našeho dominikánského oděvu. Je to nebeská záruka blahoslavené Panny Marie našemu Řádu. Bude ti záštitou proti všemu nebezpečí duše i těla.“

Další pobožnost k Marii, která je dominikánům drahá, je zpěv Salve Regina po večerní modlitbě. Tento krásný hymnus začal být zpíván, když byl provinciálem lombardské provincie blahoslavený Jordán Saský, který se stal později nástupcem svatého Dominika v úřadu magistra řádu. Jak nám on sám říká ve své malé knížce „Počátky řádu kazatelů“, jeden z bratří v domě v Bologni, kde svatý Dominik umřel a je pohřben, byl sužován divokým démonem, který ho skoro dohnal k šílenství a všemi možnými způsoby rušil klid v tom domě. Blahoslavený Jordán tedy rozhodl, že budou zpívat Salve Regina po kompletáři, modlitbě před spaním. Bratr byl osvobozen od svého soužení, a tak se tento zvyk rozšířil po celé provincii a odtud do celého řádu a je udržován dodnes. Svatý Jordán ještě pokračuje: „Důvěryhodný řeholník mi jednou řekl, že často viděl v duchu ve chvíli, kdy bratři zpívali «A proto, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči», matku našeho Pána, jak leží

v přítomnosti svého syna v prostraci, a modlí se za bezpečí celého řádu. Památka na toto vidění by měla být zachována, aby tak bratři, kteří o tom budou číst, byli inspirováni k ještě větší oddanosti ve svých chválách Panny Marie.“

Každý dominikánský světec a blahoslavený měl vždy něžnou a milující úctu k naší blahoslavené matce. Bratři skládají své sliby Marii. Vy jako dominikánští laici také skládáte svůj slib Marii. Ti, kdo už složili slib, si určitě vzpomenou, jak říkali: „Ke cti všemohoucího Boha, Otce i Syna i Ducha svatého, ke cti blahoslavené Panny Marie a sv. Dominika, já N. N. slibuji před tebou N. N., představeným tohoto sdružení atd.“

Je tedy pochopitelné, že my dominikáni smíme a máme zakoušet, že naše blahoslavená matka má obzvláštní zalíbení v našem řádu, neboť úcta k ní je a vždy byla naší základní charakteristikou již od prvopočátků.

Vrcholem dominikánské úcty k naší blahoslavené matce je růženec, nejskvělejší a nejrozšířenější lidová pobožnost v církvi. Naneštěstí nemáme ani náznak důkazu, že byl dán sv. Dominikovi od naší Paní, a dokonce ani nic nenasvědčuje tomu, že by ho Dominik znal. Všichni známe vyobrazení, které ukazuje naši Paní, jak předává sv. Dominikovi růženec. Musím smutně říci, že není založeno na skutečnosti.

Zdá se, že původcem růžence v té základní podobě, kterou známe dnes, byl dominikán Alain de la Roche, který žil v letech 1428-1475. Říkám „v základní“, protože především je třeba si uvědomit, že Zdrávas, tak jak byl recitován sv. Dominikem i bl. Alainem, se skládal pouze z první části dnešního Zdrávasu. Druhá část začínající „Svatá Maria, matko...“ byla přidána oficiálně teprve r. 1568. Zadruhé, teprve kolem r. 1600 nabyli svoji současnou podobu patnácti tajemství. Svatý papež Pius V., který byl samozřejmě dominikán, velice napomohl k jeho rozšíření, když jeho pomoc považoval za zásadní pro vítězství křesťanské flotily nad Turky v bitvě u Lepanta, snad nejdůležitější námořní bitvě všech dob. Požádal růžencová bratrstva v Římě, aby během této bitvy bez ustání recitovala růženec v našem kostele Sopra Minerva, zatímco on sám se ho přitom modlil ve své soukromé kapli. Po té zavedl svátek Panny Marie Vítězné, ze kterého se později stal svátek Svatého Růžence slavený v mnoha dominikánských kostelech o první říjnové neděli.

Ačkoliv se růženec, v podobě jak ho známe dnes, vyvíjel po dlouhou dobu, můžeme v pravém slova smyslu říci, že sv. Dominik je jeho původcem, protože to byl právě on, kdo založil tradici, ze které růženec vyšel. Již jsme si povšimli jeho něžné a horlivé úcty k Panně Marii. Také jsme si všimli, jak do modlitby zapojoval tělo, když poklekal při opakování každého Zdrávasu.

Už jsme také hovořili v kapitole o meditaci o důrazu, který kladl na důležitost a hodnotu meditace v našem duchovním životě. Růženec je dokonalou kombinací všech těchto prvků. Fyzický prvek spočívá v držení korálek růžence v rukou a posouvání mezi prsty při recitaci Otčenáše, Zdrávasů a Sláva. Ostatní náboženství používají navlékané korálky jako pomůcku ke zklidnění. Růženec takto funguje také, ale má ještě mnohem víc. Jeho kuličky slouží také k odměřování času, to znamená vymezují dobu, ve které meditujeme o hlavních tajemstvích života, smrti a zmrtvýchvstání našeho Pána v jednom Otčenáši, deseti Zdrávasech a jednom Sláva. Růženec je jednou z nejvýznamnějších metod meditace, které kdy byly vynalezeny. Jeden desátek růžence netrvá dlouho, přesto se však v tom krátkém čase přesuneme do spojení s tajemstvími spásy našeho Pána. Jak krásná pobožnost je to, když nám pomáhá růst v našem křesťanském životě. Přesně toto chtěl Dominik pro ty věrné, ke kterým poslal své děti kázat pravdu. Jak říká otec Benedikt Ashley OP ve své knize Dominikáni: „Jeho úcta k Panně Marii založila v řádu tradici, která se nakonec ustálila a rozšířila ve formě růžence.“ Jedna z věcí, které bratři dělali, bylo zakládání bratrstev nejsvětějšího růžence všude kam přišli a tato jsou hojně obdařena mnoha odpustky a požehnáním Svatého stolce. Na západě Spojených států jedno takové existuje s centrem v Portlandu ve státě Oregon. Jeho ředitelem je otec Paul Duffner. Každé dva měsíce vydávají publikaci nazývanou „Světlo a život“, každé číslo obsahuje rubriku „teologie pro laiky“, která je skvělá. Nyní je i na internetu. Její adresa je rosary@teleport.com. Ke vstupu do růžencového bratrstva stačí jenom napsat do centra dominikánského růžence, PO box 3617 Portland, OR 97208-3617.

Na stěně Sixtinské kaple je působivý výjev od Michelangela „Poslední soud“. Většina z vás už ho viděla alespoň na obrázku. Ve středu na pravé straně je velice nenápadný detail. Jeden muž se naklání a drží v ruce růženec a dva další muži padající do pekla se ho zachytili a jsou vytahováni do nebe. To je výraz Michelangelovy víry v sílu růžence v jednom z největších světových uměleckých děl. Říká se, i když autor tohoto článku to nemůže potvrdit, že Michelangelo byl dominikánský laik. S určitostí víme, že jeho bratr byl dominikánský řeholník a že on sám jako začínající sochař vytvořil anděla na náhrobku svatého Domonika v Bologni. Ať už byl dominikánský laik nebo ne, byl přesvědčen o moci růžence zachránit duše. My jako dominikáni jsme o tom do dneška pevně přesvědčeni. Používejme tedy každý z nás růženec jako prostředku přiblížení se ke Kristu skrze meditaci jeho svatých tajemství, která připravila naši spásu.

převzato z www.stdominics.org/torch; přeložila Radka Štěpánka Macháčková

SALVE REGINA – EXORCISMUS

Terezie Brichtová, O.P.

Blahoslavený Jordán Saský uvádí v knížce *O začátcích Kazatelského řádu* tuto historku (kterou čteme také v liturgii hodin):

Jistý bratr Bernard z Bologne byl posedlý zlým duchem. Ten ho tak ukrutně trápil, že bratr ve dne v noci příšerně zuřil. Všichni bratři tím byli nadmíru pobouřeni ... Toto kruté trápení bratra Bernarda bylo první příčinou, která nás pohnula k tomu, že jsme v Bologni ustanovili, aby se po kompletári zpívala antifona „Zdravas Královno“. Tento zvyk se potom z tohoto domu začal šířit po celé lombardské provincii, a nakonec se rozmohla tato zbožná a spasitelná zvyklost v celém řádě ...

Až potud bl. Jordán. My můžeme po osmi stoletích dosvědčit, že vzývání Královny, Matky milosrdenství, nepřestávalo zaznívat v dominikánském řádě během všech bouří, zmatků a zvrátů, jež s sebou přinášely dějiny. A dodnes neuléhá žádný bratr a žádná sestra k nočnímu odpočinku, dokud nepozdraví svou nebeskou Maminku a nedá jí „políbení“ na dobrou noc.

A když se končí jejich životní běh, doprovází je jejich řádová rodina k bráně věčnosti opět s jásavým „Salve Regina“, které už navěky neumlkne.

Jeden bratr vypravoval, že vídal v duchu, jak při tomto zpěvu padá Spasitelova Matka před svým Synem a prosí ho za Kazatelský řád. Rádi tomu věříme. Ale nemůžeme na oplátku říct, že když zazní mohutné „Salve“, padají také na zem a prchají *pekelní duchové*? Dnes stejně jako za časů Jordánových?

Jsme si my dominikáni vědomi, jakou zbraň máme v ruce? Dnes, kdy se zdá, že peklo zmobilizovalo své síly k frontálnímu útoku, kdy se „mysterium iniquitatis“, tajemství zloby, plíží světem jako infekce, aby zamořilo a zdolalo zvenčí i „zespodu“ Boží království a všechno, co nese Boží pečeť? Umíme používat svůj staletý osvědčený EXORCISMUS, tuto „zbraň, hlavu ďáblu mocně potírající“ (srov. svatý Cyril v předzpěvu k překladu čtveroevangelia, LH 5. 7.)?

Kěž tedy s plným uvědoměním voláme denně ke své Matce, která je „hrozná peklu“, a kéž dostane novou průraznost náš úpěnlivý výkřik:

„Da mihi virtutem contra hostes tuos –
dej mi sílu proti svým (a našim) nepřítelům!“

ZPRÁVA MAGISTRA ŘÁDU O STAVU ŘÁDU

3. část

3.3.1. Chudoba

Těmi nejšťastnějšími bratry, které jsem potkal během těchto devíti let, byli ti nejchudší. Jednoduchý život – ne zdrcující a drásající bída rostoucího počtu lidských bytostí – je zjevně přitahující a osvobozující. Hluboce lituji, že jsem neměl čas napsat poslední dopis Řádu o chudobě neboť ona je jádrem naší obnovy. Jestliže ji obejmeme s nadšením, Řád rozkvete. Evangelijní chudoba se dotýká otázek prestiže, jednoty a poslání.

Žít jednoduše na úrovni materiální nelze bez ducha chudoby: patřit k malým, vzdát se postavení. V našich komunitách se k znamení prestiže počítá: typ počítače, vlastnictví automobilu, mobilního telefonu, kreditní karty. Předměty možná nezbytné k našemu apoštolátu, ale také někdy vyžadované jako projev důležitosti. Jak vytvořit komunity, ve kterých bychom se osvobodili od těchto malicherných detailů? Vyslovit slib chudoby znamená v mnohých oblastech světa společenský vzestup a přístup k materiálnímu blahobytu. Je to nevyhnutelné. Bratry nelze formovat jako kazatele bez knih, knihoven, počítačů, vyučování, zdraví, možnosti cestovat. Jak uspokojit tyto potřeby a zůstat pokornými? V jiných zemích je zdravotní pojištění výdaj tak velký, že si jej chudí nemohou dovolit. Na jeho zaplacení provincie nebo každý bratr individuálně musí podstoupit enormní finanční zatížení. Bez toho mohou být následky opravdu dramatické.

Chudoba se nachází také v jádru naší jednoty. Jsme voláni k tomu, abychom byli „jedna duše a jedno srdce v Bohu“ (Řehole sv. Augustina) a zároveň: „kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce“ (Mt 6, 21). Naše communio je těž viditelné tím, jak zacházíme s našimi penězi. C43 dává přesná doporučení, vzácně uváděná do praxe, týkající se způsobu, jak žít tento slib v moderní ekonomické situaci. Privatizace chudoby vede někdy k tomu, že neznáme výši příjmu bratří, chybí důvěra a průhlednost. LCO 561, které doporučuje, aby žádný bratr neměl osobní bankovní konto bez dovolení svého představeného, není vždy zachovááno. V našich vlastních institucích, fakultách, univerzitách atd. mají někteří bratři přístup k takovému způsobu života, který je odděluje od ostatních.

Na některých kontinentech existuje ostrý smysl pro povinnosti vzhledem k rodině. Jak žije bratr tuto solidaritu se svou rodinou, když má přístup

k většímu bohatství než jeho rodiče? Některé entity v Africe čelí této otázce tak, že se rozhodly, že ne bratři individuálně, ale Řád musí nést tento finanční zá-vazek; jiné kladou odmítnutí těchto závazků jako podmínku pro přijetí do Řádu. Otázka chudoby a jednoty Řádu obecně je zpracovávána dále v kapitole 7.1.

Chudoba je rysem našeho poslání. Do jaké míry ovlivňují finanční otázky výběr našeho apoštolátu? Necháváme se přitahovat více apoštoláty, které nám nabízejí kontakty s bohatými? V jistých provinciích se u bratří předpokládá, že získají dostatek peněz na naplnění provinčního rozpočtu a pokrytí svých výloh na zdravotní pojištění. Bude potřeba, aby se bratři zříkali těch nejpłodnějších kázání evangelia s cílem vydělat dost peněz? Budou bratři, kteří vydělávají málo peněz, vítáni v našich komunitách? Neměli bychom kázat jak nejlépe můžeme a spoléhat se na Pána, že se postará?

3.3.2. Čistota

Je obtížné ve Zprávě o stavu Řádu objektivně zhodnotit způsob, jakým dnes žijeme slib čistoty. Zčásti proto, že jsme Řád multikulturní s různými konvencemi, co se může říkat a co ne. Během některých návštěv bratři mluví o čistotě, zatímco jiní ji nevzpomínají nikdy. Můj dojem je, že přes všechny boje a eventuální neúspěchy je čistota prožívána v našem Řádu jako opravdová svoboda milovat s čímsi ze spontaneity a štěstí sv. Dominika a Kateřiny.

Přesto musíme čelit několika otázkám; hlavní je vědět jak! O chudobě a různých aspektech našeho citového života – slovo, které se mi vůbec nelíbí – se explicitně diskutovalo na dvou posledních generálních kapitulách. Pocítili jsme úlevu, že bylo tabu zpřetrháno a že jsme mohli otevřeně hovořit o problémech, kterým jsme často museli čelit v samotě našeho srdce. Byli tam též kapituláři, kterým tento druh diskuse vadil. Výzvou pro nás jako pro Řád je nalezení způsobu, jak společně mluvit o těchto tématech a respektovat přítom jak potřebu vyjádřit se, tak i jistou zdrženlivost.

Nejedná se pouze o kulturní rozdíly. To, co se zde odráží, je spojení mezi životem citovým a naší nejintimnější identitou. Nemůžeme mluvit o Bohu, který je láska, aniž bychom přijali sami sebe jako osoby, které se pokoušejí milovat a kterým se to ne vždy daří. Ve většině současných kultur se překládá jako občasná potřeba sdílet s bratry určité vnitřní boje a být si jistí jejich láskou a podporou. Jaká by byla naše jednota srdce, kdybychom nemohli sdílet boje našeho srdce? Jako řeholníci, poutníci na cestě do Království

nenacházíme naši nejhlubší identitu ani v naší sexuální orientaci ani v žádné zvláštní lásce, ale v Kristu. Intimita a průhlednost nutně nepředpokládají, že bychom museli říkat všechno. Správná rovnováha mezi explicitním a implicitním se různí od kultury ke kultuře a od jednoho momentu našeho života k druhému.

Potřebujeme komunity, kde lze objevit, jaká míra čistoty nás může učinit svobodnými pro lásku, komunity, které ukáží, že čistota nezabíjí srdce, ale otevírá ho druhým. Potřebujeme komunity, kde bychom mohli mít veškerou důvěru v milosrdenství a soucítění našich bratří, které nám dovolí se po neúspěchu znovu zvednout. Potřebujeme komunity, které bez ustání připomínají, že naše nejintimnější identita je v Kristu. Ne jako u šovinistických nebo homosexuálních subkultur, které pěstují chování nebo postoje, jež kladou sexuální orientaci na první místo, a tím znemožňují žít čistotu a podemílají komunitu. Způsob, jakým žijeme náš slib čistoty, má také vliv na naše veřejné svědectví evangelia a hluboce se dotýká našich vlastních bratří.

3.3.3. Poslušnost

Ačkoliv je poslušnost jediným slibem, který jsme slibovali a stojí tudíž v centru našeho řeholního života, přistupuji k němu jako k poslednímu, protože přirozeně vede k následujícímu tématu, kterým je řízení. Dominikánská koncepce poslušnosti předpokládá velmi citlivý a jemný vztah mezi dialogem a svobodou být Řádem poslán kamkoliv. Je jádrem naší identity bratří kazatelů. Protože jsme bratři, poslušnost předpokládá dialog v rozlišování společného dobra; protože jsme kazatelé, musíme být svobodní pro to, být poslání.

Po devíti letech vizitací mám dojem, že většina představených má hluboký smysl pro důstojnost bratří, to znamená, že asignace jsou prováděny jen vzácně bez dialogu, bez citlivého naslouchání bratrovi. Je to znamení pozorného a lidského bratrství tak charakteristického pro náš Řád. Stává se, že je tento dialog veden jako proces vyjednávání, zkusného přemlouvání nebo handrkování namísto hledání společného dobra. V tomto případě se představený vzdává své svobody asignovat a bratr své svobody být poslán. Citlivá rovnováha v srdci dominikánské poslušnosti je pak narušena. Mnoho provincií vstupuje do nové etapy a pokoušejí se znovu nalézt cit pro společné poslání. To se může dít jen když jsou bratři svobodní k tomu být asignováni. Pro některé provincie bude, po desetiletích strnulosti, nalezení této svobody bolestné, ale ona není zásadní jenom pro naše řízení, ale i pro náš řeholní

život. Provincie by se neměla smířit s takovou ztrátou svobody; pokud ano, paralyzuje sama sebe a umírá. Svoboda být poslán také předpokládá, že provincie bude posílat bratra, aby něco splnil a ne, aby jenom zalepil nějakou díru nebo splnil statistiku.

Z křehké rovnováhy mezi dialogem a posláním se rodí v různých kulturách Řádu rozličné výzvy. V západním světě je svoboda někdy příliš úzce uvažována v termínech výběru, také asignace bratří provinciálem by mohly být prováděny hlavně formou vyhledávání dobrovolníků. To, co často drtí bratra pod nesne-sitelným břemenem ukázat, co on sám je schopen udělat, ho zcela zbavuje jeho nejintimnější svobody dát svůj život. Ve více autoritářských kulturách je tendence pokládat poslušnost za podrobení se, ve kterém bratr ztrácí svou důstojnost a je někdy považován za pěšáka, který je přemísťován podle vůle provinciála. Ve společnostech řízených starými lidmi, bude mít možná mladý bratr problémy s vykonáváním své autority představeného. Každopádně je dobře vidět, že by nebylo možné inkulturovat poslušnost ve světle evangelia a naší tradice bez rozlišování způsobu, jakým provokuje dominantní kulturu. Je třeba času k rozlišení mezi inkulturací a zradou.

4. Řízení

Řízení je způsob, jakým každý bratr nese svůj podíl odpovědnosti za náš život a poslání. Naše forma řízení ztělesňuje spiritualitu zděděnou od Dominika. Ústředním tématem všech vizitací je řízení. Ne s cílem soudit bratry, nebo podsouvat provinciím nějaká rozhodnutí, s výjimkou extrémních případů, ale s cílem pomoci bratřím vzít na sebe společnou odpovědnost za svůj život a poslání. Obecně jsem hluboce dojat kvalitou řízení v Řádu. Nejsme vždy nejvýkonnější, ale naše demokracie a důstojnost bratří jsou velmi respektovány. Naše tradice nabízí církvi skvělé svědectví, na které bychom měli být hrdí. Přes občasné stížnosti naše řízení v zásadě funguje.

Protože se naše tradice řízení přiči většině kultur, je obtížné jí porozumět. Je těžká na pochopení pro nás všechny, kdo jsme byli formováni západní politikou stran nebo nedůvěrou, kterou nacházíme v postkomunistických zemích. Zrodit a obnovit Řád znamená tedy upevnit tradici dobrého řízení. A to chce čas. Nestačí číst LCO, i když je to dobrý a vzácně uskutečňovaný začátek! Z velké části řízení Řádu magistrem spočívá v trpělivém doprovázení entit, dokud se v nich neupevní tradice dobrého řízení, budujícího vzájemnou důvěru a dávajícího „odvahu do budoucnosti“. Během těchto devíti let jsem toho byl svědkem v mnoha zemích, zvláště v provinciích Latinské Ameriky, které překonávaly krize.

Křehkost řízení má obecně jednu či dvě možné příčiny. První je znehybnění, které nastává, když provincie ztratí vůli měnit se, rozvíjet nové projekty nebo opouštět staré. Setrvačnost je často náš hlavní nepřítel! Jiným faktorem schopným podemlít naše řízení, je špatné užívání slov. Od nás jako kazatelů se může očekávat, že budeme extrémně pozorní k moci slov. Není tomu vždy tak. Když druhým říkáme tvrdá, přehnaná slova, aniž bychom se starali, jak budou pochopena, nebo když vyzrazujeme důvěrná sdělení, ničíme vzájemnou důvěru v jádru dominikánského řízení.

4.1. Místní představení

Již jsem se dotkl konventních kapitul a komunitních setkání (3.2.2.). Najít bratry, kteří by chtěli a byli by schopní být představenými je pro mnoho provincií problémem. Relativní nedostatek bratří ve střední generaci vede často komunity k tomu, aby buď volily bratry, kterým už vypršel věk pro řízení a kteří už by si rádi odpočinuli nebo mladé bratry, kteří stěží dokončili formaci a neměli by tak rychle nést tíhu řízení. Proto je někdy obtížné najít bratry nadšené z myšlenky stát se představenými a tak se rozvíjí tradice vyptávání se bratří před volbou, aby se vědělo, jestli mají chuť být „kandidáty“. Mám vážné výhrady k tomuto postupu, neboť idea „kandidátů“ je přímo vnesena z jiného typu demokracie, politiky stran. Pro nás je přijetí volby aktem poslušnosti k vůli bratří. Četní bratři, kteří by byli možná nejlepšími představenými, budou odmítat být „kandidáty“, ale měli by možná přijmout volbu poslušností.

Volba představeného pro dotyčného bratra často znamená vzdání se důležitého apoštolátu, někdy podstatného pro poslání provincie. Dobrá vůle bratří připravených poslechnout a přijmout úkol musí tedy být vyvážena odvahou provinciála zneplatnit volby. Provinciál musí respektovat demokratická práva bratří, ale pamatovat, že byl též demokraticky zvolen, aby rozvinul poslání provincie.

Jinou častou výzvou, stále na téma poslušnost, je najít správnou rovnováhu mezi hlasem kapituly a svobodou, kterou má převor pro to, aby měnil věci. V důsledku nedostatku bratří schopných vzít na sebe tyto úkoly dochází k tomu, že mnoho představených přebírá více odpovědností, např. jsou též syndiky. To vede ke koncentraci odpovědností do rukou jednoho bratra a to je opak naší tradice. Někteří bratři se takto stávají převory profesionály, přecházejí z komunity do komunity a často ztrácejí opravdový smysl pro roli kapituly a hlas bratří. Jiné provincie jsou poznamenány strnulostí tak, že

představení zvolení zvnějšku jsou blokováni bratry, kteří odmítají jakoukoliv změnu. Jestliže je bratr zvolen do funkce představeného, je třeba mu dovolit řídit, rozvinout diskusi a měnit věci, jinak by bylo nespravedlivé ho volit.

4.2. Vikariáty

Posílit vikariáty je vážnou starostí, která bude, jak doufám, probírána na generální kapitule. Požádal jsem malou komisi generální rady, aby připravila zprávu analyzující situaci; najdete ji v dokumentech zaslaných kapitulářům.

Vikariáty (generální, regionální a provinční) se rozvinuly v rámci misionářské extenze Řádu v posledních stoletích; jsou to první kroky k založení nových provincií. Od generální kapituly v Římě (1983) se mohou jako takové vyjadřovat silnějším hlasem na generálních kapitulách. Ale některé vikariáty zůstávají i po letech od svého založení křehké, mají problémy vyvíjet se tak, aby se staly provinciemi a asi se jim to ani nikdy nepodaří. To lze vysvětlit nedostatkem povolání nebo příliš omezeným územím. Je pro ně vzhledem k malým komunitám a nedostatečné rozmanitosti úkolů často obtížné dát dohromady autentickou dominikánskou formaci pro mladé. To znamená, že některé vikariáty nabízejí pouze částečnou zkušenost s dominikánským životem a mají tedy obtíže s přitáhnutím a podpořením povolání. Jak se mohou tyto vikariáty rozvinout a nabídnout širší zkušenost Řádu? Snad tím, že posílí svazky s mateřskou provincií nebo tím, že se sjednotí s jinými entitami téže oblasti. Jestliže sama mateřská provincie postrádá povolání, může též uvažovat o vybudování užšího vztahu s jinou provincií téže oblasti nebo o sjednocení se s ní (jako tomu bylo v případě Brazílie a Vietnamu).

Některé vikariáty se cítí svou mateřskou provincií opomíjeny. Tato starost byla vyjádřena během nedávného regionálního setkání bratří v Africe. Vikariáty tvoří nedílnou součást provincie, která je za ně odpovědná. Asignace provincií ve vikariátech nesmí odnímat dobrovolníky, ne víc než v každém jiném konventu mateřské provincie. Vztahy s mateřskou provincií jsou někdy poznamenány zraněními z doby kolonialismu, ale to není v žádném případě omluva pro to, zbavit se odpovědnosti. Na provinčních kapitulách mají potřeby vikariátu, především nároky na bratry, tvořit integrální součást plánů provincie.

Četné vikariáty musí projít transformací svého života a poslání. Obecně platí, že, když je Řád zakládán na novém území, získáváme nejprve pevnou půdu pod nohama tím, že přijmeme farnosti. Pak přijde chvíle, kdy se první

povolání začínají účastnit poslání vikariátu, kdy se pocítuje potřeba přejít k rozmanitějšímu poslání, které odráží nároky mladých na plný dominikánský život. To eventuálně předpokládá radikální restrukturalizaci vikariátu, která může být bolestná a v tomto stádiu je podpora mateřské provincie zvlášť potřebná, aby mohli mladí bratři rozvinout nové plány.

Řád má devět generálních vikariátů, jejichž vyšší představený je vikářem magistra Řádu, který je někdy nucen doprovázet vikariát v jeho vývoji. V některých případech, kdy měl generální vikariát potíže s řešením svých problémů, jsem musel jmenovat delegáta, aby se účastnil kapituly mým jménem.

Udržovat všechny struktury nezbytné pro správu a formaci je někdy pro generální vikariát drahé. Družba s nějakou provincií zde může být řešením.

4.3. Provincie

4.3.1. Povaha a rozdělení provincií

Podle M208 jsou provincie institucí „plně nesoucí dynamiku Řádu“. Alespoň v těchto posledních letech se odpovědnost za rozvoj života a poslání Řádu situovala na úroveň provincií. Provincií může být entita, která splňuje požadavek LCO na minimální počet bratří a konventů, je schopna zajistit formaci bratří, činnost studijního centra, má rozmanité apoštoláty, účastní se univerzálního poslání Řádu a vykazuje jistou finanční stabilitu. Caleruega navrhla, aby následující kapitula zvážila zvýšení minimálního počtu bratří požadovaného pro vytvoření provincie ze 40 na 60 (91§4), ale Bologna to neshledala vhodným. Nyní jsou čtyři provincie s méně než 60 bratry.

Pro zaručení struktur Řádu nutných pro uchování jeho života a poslání, jsou provincie v ustavičném procesu tvorby, sjednocování nebo rozdělování se. V roce 1993 byly vytvořeny provincie v Nigerii, Indii a viceprovincie na Slovensku. Provincie Francie byla vytvořena sjednocením předcházející provincie Francie a Lyon. Počet italských provincií klesl ze šesti na tři. Provincie Bartolomé de Las Casas v Brazílii byla vytvořena sjednocením provincie sv. Tomáše s vikariátem sv. Kateřiny (Itálie) a sv. Martina de Porres (Malta). Ve Vietnamu se vikariát provincie Francie připojil k provincii Královna mučedníků. Provincie v Maďarsku, sv. Tomáše v Belgii a v Čile byly zredukovány na generální vikariát.

Později bude muset Řád přemýšlet o svých budoucích institucích na severu Evropy, kde provincie Flandry a Nizozemí mají málo povolání a v Karibské oblasti, kde je sedm vikariátů na malý počet bratří. Možným řešením nemusí

nutně být sjednocování, ale vytvoření nových struktur. Zřídít, sjednotit, zredukovat provincie je někdy bolestné a složité, neboť se to dotýká naší identity synů jedné provincie. Řád si uchová nezbytnou pružnost pro to, aby prošel těmito transformacemi, které stále tvoří součást našich dějin, pouze když nenecháme nacionální, regionální, etnická či kmenová napětí zablokovat vybudování provincií schopných dynamicky sloužit našemu poslání.

4.3.2. Provinční kapitula

Poslání provincie kvete pouze tehdy, když má kapitula odvalu přijmout někdy i bolestná rozhodnutí, nutná k přijetí nových výzev k hlásání evangelia. Před padesáti lety mělo mnoho provincií vskutku velmi silný cit pro provinční poslání, prezentované obecně různými institucemi: školami, farnostmi, studijními centry, misii v zahraničí. Po II. vatikánském koncilu nastala exploze kreativity, se kterou bratři hledali nové prostředky pro hlásání evangelia, ale často v individuálních funkcích. V mnoha provinciích šla privatizace našeho kázání ruku v ruce se ztrátou důvěry v autoritu provinční kapituly, která definuje společné poslání a autoritu provinciála, který pro něj asignuje bratry. Myslím si, že se nalézáme v nové etapě našich dějin. Většina provincií se pokouší znovu objevit cit pro sdílení poslání, do kterého se mohou zapojit všichni bratři. Pro některé provincie je to po letech těžké strnulosti a s bratry považovanými za někoho, s kým nelze „hnout“, bolestné. Pouze když provincie bude mít důvěru ve svou autoritu definovat nějaké poslání, budeme se moci chopit nových iniciativ, obnovit intelektuální poslání Řádu a zřídít nové fundace. Bude tomu tak, pouze když bratři, kteří se angažují ve veřejných debatách, píší, připravují vysílání, nasazují se pro spravedlnost budou ujištěni, že to nedělají individuálně, ze soukromého podnětu, ale uvnitř poslání Řádu.

Provincie, ve kterých klesají počty bratří, začínají často jednání bolestivou otázkou: „Které domy by se měly zavřít?“ Takto lze snadno uvíznout v mentalitě demoralizujícího ústupu, který bere odvalu povoláním. Je důležité, aby kapitula začínala spíše tak, že se budeme ptát, jaké projekty by se měly rozvinout, které nové komunity založit. Pak se přijmou možná bolestivá rozhodnutí o zavírání, ale ve světle zvolené budoucnosti a v linii putování srdce, ducha a poslání. Jsem dojat způsobem, s jakým si některé entity, jako provincie Nizozemí a generální vikariát sv. Tomáše Akvinského v Belgii, uchovaly svobodu pro nové iniciativy i přes klesající počet bratří. Nicméně kapitula musí často učinit obtížná rozhodnutí, která způsobí utrpení.

Nepokusí-li se to udělat, provincie ochrne a provinciál nebude moci vykonávat svou úlohu. To je nespravedlivé vůči němu a nakonec i vůči bratřím.

Dobře rozhodovat lze pouze, když jsou kapituly dobře připraveny. Často tomu tak není a kapituly buď přijmou taková rozhodnutí, která je třeba následně zrevidovat nebo jednoduše odmítnou přijmout jakékoliv rozhodnutí a přispějí tak k „mysteriu zmizelé odpovědnosti“. Ale dobrá příprava neznamená, že jednotlivé strany, které jsou v provincii ve hře, musí přijít na kapitolu připravené prosadit své politiky. Řídit odpovědným způsobem to znamená také odpovědět ve společném hledání společného dobra těm, kteří mají odlišné názory než máme my.

Některé entity mají problémy vést své kapituly ke konsensu nebo vzít obtížná rozhodování za správný konec a to z různých důvodů: napětí uvnitř entity, křehkost po létech pronásledování, nerozhodnost tváří v tvář problémům. V naší tradici je důležité, aby byla respektována komplementarita, a aby magistr Řádu a generální rada odmítali tlak zcentralizovat rozhodování. Nicméně někdy jen to, že jsem zavedl proces zprostředkování, pomohlo entitám dosáhnout konsensu a přijmout rozhodnutí. Vzácně se poslání osobního delegáta, aby se účastnil kapituly s autoritou magistra Řádu ukázalo plodným a bratři to uvítali. Byl to však někdy jediný způsob, jak vytáhnout řízení z ochrnutí a po-vzbudit bratry, aby nechali minulost za sebou a měli odvalu do budoucnosti.

4.3.3. Provinciál

Uvědomil jsem si obrovskou důležitost provinciála, který může postupně budovat jistotu a důvěru v provincii nebo je za pár měsíců zbourat. Z malého počtu bratří střední generace je někdy obtížné najít bratra, který by měl zároveň odvalu přijmout výzvy a nadšení pro boj s netečností a zároveň si uchovával hluboký respekt k důstojnosti každého bratra. Ale bratři musí odolávat pokušení zavalovat provinciály svými neúspěchy a omezeními. V některých provinciích existují „opoziční strany“. My všichni volíme provinciála, dokonce i ti, kteří dali svůj hlas jinému, a také ho všichni musíme podporovat. Spravedlnost a milosrdenství to vyžadují.

Někteří provinciálové jsou tak zaměstnáni řešením problémů, že už jim nezbyvá vůbec čas ani energie na plány do budoucna. Někdy je nutné řešit vážné problémy, ale to nesmí zničit naši svobodu iniciativy. Je důležité, aby provinční rada nabídla provinciálovi podporu, kterou potřebuje, aby se mohl

vyvarovat jednoduché reakce na obtíže, jinak provincie přestane moci udržovat svůj vlastní život a poslání. Bratři se budou cítit jako záplaty na díry spíš než jako ti, kdo jsou vyhledáváni pro hlásání evangelia. To nejdůležitější pro řízení a někdy zanedbávané jsou kanonické vizitace. Provinciál se musí setkat individuálně s každým bratrem a dát mu svobodu sdělit to, co má v hloubce svého srdce, strávit čas s komunitou, sdílet s bratry svůj život a neodjet hned, jak je to možné. Je důležité, aby dopis byl napsán pokud možno hned po vizitaci.

V posledních letech jsou čerstvě zvolení převoři zváni na plenární zasedání generální rady. To pomáhá radě porozumět, jakou podporu můžeme nabídnout provinciím a provinciálům poznat radu. Už jsem byl dlouho provinciálem, když jsem objevil, že se Generální prokurátor nezabývá financemi. Můžeme podepřít provinciály ještě i jinými prostředky?

V mnoha řádech a kongregacích se organizují setkání pro nové provinciály, aby byli uvedeni do této funkce. Mělo by to význam na regionální nebo na generální úrovni?

4.4. Regionální spolupráce

Regionální spolupráce je zvlášť důležitá tam, kde se Řád právě rodí nebo kde počty bratří klesají. Zabývaly se tím tři poslední generální kapituly. Regionální struktury nyní existují ve všech regionech. CIDAL (Latinská Amerika) je pravděpodobně nejvýkonnější. IAOP (Afrika) poskytuje vzájemnou podporu tak důležitou pro zrození Řádu na tomto kontinentu. V Asii dobře funguje spolupráce ve formaci, ale regionální struktury nejsou dosud pevné. Statuta pro struktury spolupráce mezi bratry a sestrami budou tento rok přednesena v Lahore k odsouhlasení. Po generální kapitule v Mexiku byla vytvořena IEOP (Evropa). Provinciálové USA zvou Kanadu a Mexiko ke každoročním setkáním. Tyto regionální struktury nejsou omezeny striktními geografickými hranicemi. Fungují? Je třeba, aby byly pevné, pokud chtějí, aby jim provincie nabízely reálnou podporu, ale existuje jistá zdrženlivost přijmout spolupráci v celém rozsahu, protože by to mohlo oslabit moc provinciála asignovat bratry. Je též přání zachovat přímý vztah provinciála k magistrovi Řádu.

Pokrok byl uskutečněn na vnitro-regionální úrovni. Loni byla schválena statuta JIP (Junta Ibérica de Provincias). Po staletích dobře usazeného provincialismu je vidět jisté úsilí o spolupráci pro oživení našeho poslání na Iberském poloostrově se společným noviciátem a profesorským sborem,

komunitou pověřenou podporou povolání pro celé Španělsko a spoluprací na internetu. V dubnu roku 1998 právě po mé návštěvě všech provincií se stalo setkání provinciálů a členů rad momentem obratu, který by bylo možno označit za konverzi života Řádu na poloostrově. V Itálii také existuje smlouva o společné formaci. Členové rady polské provincie a generálních vikariátů Ruska, Ukrajiny a Pobaltských států se sešli, aby rozvinuli spolupráci na založení Řádu ve východní Evropě.

Je vidět, jak v každé provincii vynikají „pilíře“, které mají povzbuzující funkci pro život Řádu a pomáhají křehčím entitám. Provincie v Kolumbii velkodušně spolupracovala s provincií v Ekvádoru tím, že posílala mladé bratry podporovat a formovat nová povolání. Provincie v Mexiku nabídla zásadní pomoc viceprovincii ve střední Americe. Provincie na Filipínách hraje stále rostoucí roli v rozvoji Řádu v Asii. Podobnou roli bude hrát, jak doufám, Nigerie v Africe. Noviciáty a studijní domy ve Francii, Polsku, Kolumbii, na Filipínách a v západní Africe jsou pro dotyčné regiony podstatné.

4.5. Magistr Řádu a generální kurie

4.5.1. Generální rada

Generální rada mi během těchto let poskytla skvělou podporu poznameňanou láskou Řádu, přátelstvím, velkodušností a vzájemnou důvěrou. Dvě třetiny roku jsem na cestách a v tu dobu řízení Řádu závisí na výkonné radě. V Mexiku kapitula potvrdila důležitost navrhnout magistrovi Řádu do rady „muže dobrého řízení“ (M182). Řád ocenil toto zapojení se. Myslím, že je snadnější určit nejlepší kandidáty, když se nesleduje systém střídání přijatý některými regiony, podle kterého provincie poskytují socia, když na ně přijde řada.

Protože členové rady tráví většinu času na cestách, pocházejí ze zcela odlišných kultur (13 členů rady je ze 13 zemí pěti kontinentů) a mluví různými jazyky, je náročné zajistit dobrý chod a spolupráci. K fungování rady byly také přineseny různé změny. Vikář magistra Řádu zastává nyní funkci šéfa kabinetu se specifickou odpovědností jako je organizace plenárních zasedání generální rady a kontrola všech akt spolu s Magistrem Řádu. Rada se schází jednou týdně k četbě evangelia a k neformální večeři. Dvakrát ročně vyjíždíme na čtyři dny, abychom si sdělili, co jsme mezitím vykonali, a také naše starosti a naděje. Třetí krátké plenární zasedání generální rady se koná na Popeleční středě. Role syndika Řádu se rovněž změnila (7.4.2.).

V Mexiku byla odsouhlasena reorganizace generální rady: sociové pro

střední a východní Evropu a pro severozápadní Evropu a pro Kanadu byli nahrazeni socii pro severní Evropu a pro francouzsky mluvící entity. Kapitula v Providence musí rozhodnout, jestli je nyní zapotřebí jiné reorganizace. Dosud byli zvláště sociové pro Španělsko a Portugalsko a pro Itálii a Maltu. Často bylo navrhováno, že by stačil jediný socius pro jižní Evropu. Na obou stranách jsou pádné argumenty. V případě jediného socia pro jižní Evropu by si měla kapitula přát, aby byl tedy v radě vytvořen nějaký jiný úřad (LCO 425§II)?

4.5.2. Generální kurie

V 2.4.1. jsem vyznačil, že pro aplikaci rozhodnutí nedávných generálních kapitul do praxe jsem jmenoval jistý počet nových generálních promotorů (pro dominikánskou rodinu, pro laikát, pro internet). Vývoj skupiny promotorů pracujících v úzké spolupráci dává dobrý impuls k naší celosvětové misionářské odpovědi. Vzhledem k jejich velké práci se jim od sekretariátu dostává málo pomoci. Předvídal jsem vzrůst výdajů spojených s těmito novými jmenováními a žádal jsem, aby byl rozpočet Řádu navýšen o 10%. To se neukázalo být nutné a kontribuce nebyly vybrány. Bratři mají někdy dojem, že se generální kurie bez přestání rozrůstá a vyžaduje čím dál větší výdaje a čím dál větší kontribuce. Rád ujišťuji kapitolu, že to není pravda. Generální kurie se od roku 1992 zredukovala stejně jako vybírané částky (srv. 7.1.). Generální kurie zahrnuje také generálního postulátora a jeho asistenta, syndika domu, bratry, kteří pracují v archivech, pro IDI, pro baziliku atd., jimž jsem vděčný za jejich službu Řádu.

Vidím dvě otázky týkající se generální kurie, které by měly být odpovězeny. Nejprve na vnitřní úrovni jde o překlady textů: existuje velké množství dokumentů napsaných generální radou a pro IDI, které je potřeba přeložit. Nyní tato práce zahrnuje spolupráci mnoha lidí často značně přetížených. Jak poskytnout kurii účinnější podporu? Můžeme vyzvat další překladatele, kteří nejsou vázání na sv. Sabinu? Dále, jak nejlépe představit Řád a jeho poslání v médiích? To tvoří součást našeho kázání. Zkusil jsem několik experimentů bez velkého úspěchu. Většina velkých řeholních řádů má oddělení veřejných vztahů nebo komunikace. Co bychom potřebovali my?

4.5.3. Kanonické vizitace

Navštívil jsem prakticky všechny entity Řádu a setkal se individuálně prakticky se všemi bratry. Bylo to mimořádné privilegium a radost. To, o čem jsem psal ve svých dopisech Řádu, jsem se naučil během těchto vizitací. Viděl

jsem vitalitu Řádu, odvalu a oddanost bratří. Hodně pošty poslané na generalát se týká problémů. Tyto návštěvy mi pomohly mít velkou naději do budoucnosti. Jsou též znamením jednoty Řádu a naším společným slibem magistrovi Řádu. Během těchto cest jsem se účastnil několika set setkání dominikánské rodiny, která mi pomohla vytušit její potenciál pro naše kázání.

Tyto vizitace mi zabraly mezi sedm až osm měsíců v roce. Je to fyzicky vyčerpávající. Obdržel jsem milost dobrého zdraví, ale to by nemusel být případ příštího magistra Řádu. Kvůli tomuto programu jsem nemohl dělat mnoho jiných věcí. Měl jsem jen vzácně čas se účastnit regionálních a vnitro-regionálních setkání (dvakrát IAOP a provinciálů Iberského poloostrova, jedenkrát CIDAL, Asie-Tichomoří, Spojené Státy, Evropa). Mohl jsem se účastnit pouze tří synod církve (řeholní život, Oceánie, Evropa). Mohl jsem spolupracovat jen částečně s Unione dei Superiori Generali, přesto, že jsem členem její teologické komise. Musel jsem odmítnout mnohá pozvání k přednáškám, např. na generálních kapitulách jiných řeholních řádů a kongregací. Mám málo času rozvíjet kontakty s Dikasterií Vatikánu.

Generální kapitula v Bologni doporučila, aby početnější provincie, kde osobní setkání každého bratra s magistrem Řádu není snadné, daly, po dohodě s magistrem Řádu, prioritu komunitním setkáním, eventuálně s přeskupením bratří podle apoštolátního nebo geografického zaměření (199). Bude záležet na kapitule a na příštím magistrovi Řádu, jak bude vést tyto vizitace. Já jsem přikládal velkou důležitost individuálním setkáním s bratry a zvláště s mladými, neboť kanonická vizitace není pouze posouzením aktuálního stavu provincie, ale i přípravou budoucnosti. Magistr může navštívit celý Řád v pouhých šesti měsících za rok – jako to dělal bratr Damián (Mexiko, Acta, Relatio, str. 195), ale provinciálové musí mít realistická očekávání toho, co může být splněno. Je užitečné shromáždit bratry do centrálních komunit namísto toho se pokoušet navštívit každou komunitu. Rozvinul jsem praxi navštěvovat početnější provincie se dvěma socii, aby se mohl každý bratr setkat se mnou a pak na delší dobu s jedním nebo druhým sociem.

LCO 398§II (nové vydání LCO nezahrnuje změnu přijatou v Oaklandu) požaduje, aby byl Řád vizitován dvakrát magistrem nebo jeho delegáty během mandátu magistra. Zdaleka ne všechny entity přijaly tyto dvě návštěvy během mého mandátu. Zčásti proto, že si sjednocení čtých provincií vyžádalo dlouhý vývoj, během kterého by byly vizitace nevhodné; a pak bylo lépe pomoci některým entitám s uskutečňováním závěrů vizitace procesem doprovázení spíše než druhou vizitací. Nicméně považuji za vysoce

doporučeníhodné, aby bylo LCO v mezích možnosti zachováno. Častější návštěvy by byly nahlíženy způsobem trochu méně dramatickým, s realističtějšími očekáváními vzhledem k magistrovi Řádu. Obvykle jsem žádal socia pro danou oblast o zajištění druhé vizitace kromě případu jeho vlastní provincie; vždy byl doprovázen druhým vizitátorem. Tyto vizitace mohou trvat delší dobu než vizitace magistra Řádu.

4.6. Generální kapitula

Generální kapituly jsou svrchované momenty, kdy Řád přijímá rozhodnutí, která se týkají jeho celosvětového poslání. Bratři jsou někdy skeptičtí k účinnosti kapitul, ale tak jako u dýchání by se jejich účinnost ukázala okamžitě, kdyby se od nich ustoupilo. Generální kapituly jsou někdy významné novými perspektivami, které uvádějí, např. definice čtyř priorit kapitul v Quezon City (1977) a jejich dynamická interpretace kapitulou v Avile (1986) hluboce ovlivnily způsob, jímž Řád zformuloval své poslání. Diskuse o citovém životě v Calerueze a Bologni pomohla bratřím čelit osobním intimním otázkám s novou vzájemnou důvěrou. Zpráva o poslání a dominikánské rodině v Boloni nastartovala vzájemnou spolupráci. V ostatních momentech je významnou přijatá legislativa: ta o vikariátech ve Walberbergu (1980) a Římě (1983) dala novým entitám silnější hlas v Řádu a ta o jurisdikčních rámcích spolupráce v Calerueze a Bologni nese již své plody. Generální kapituly jsou tedy pro rozvoj celosvětového poslání Řádu podstatné. Moudrost spočívá v tom, vědět, kdy potřebujeme inspirující dokument a kdy potřebujeme upravit LCO.

Doporučení, exhortace a petice – víc než 300 za poslední tři generální kapituly – jsou výrazem našich dobrých úmyslů, ale nemusí být vždy účinné, zvláště když se množí do nekonečna. Snad by generální kapitula mohla také užít své autority nad Řádem účinněji tím, že by rozhodla o tom, co by měly dělat provincie místo, aby neustále pověřovala magistra Řádu dalšími a dalšími úkoly!

*přeložila Leona Silvie Leišová
dokončení příště*

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Damián Němec OP, Husova 8
110 00 Praha 1; tel/fax/záz. 02/242 196 85
provincialop@volny.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Michaela Smrčková OP
Dolní Česká 1, 669 00 Znojmo
tel. 0624/221 161

S. M. Zdzislava Szymczyńska OP
Lysolažské údolí 106/2, 165 00 Praha 6
tel. 02/20 92 31 59
e-mail: monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJ. SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10 - Uhřetěves
tel. 02/677 126 11, 677 126 14
e-mail: sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Slavomíra Měřičková OP
Veveří 27, 602 00 Brno, tel. 05/412 148 46
e-mail: dominikanky.brno@worldonline.cz

Konvent sester dominikánek
Katolický domov studujících
Černá 14, 110 00 Praha 1
tel. 02/249 18 864, 249 210 70 (fax)
e-mail: cernaop@op.cz; kds@op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

MUDr. Jitka Krausová
Dominikánské nám. 1/92
412 01 Litoměřice, tel. 0416/4553

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV.

DOMINIKA
P. Antonín Damián Nohejl
Řím.-katol. farnost, 267 54 Praskolesy 33
tel. 0602/327 842; e-mail: adnohejl@volny.cz

MODERÁTOR LAICKÝCH SDRUŽENÍ

Dagmar Ester Kopecká
Na Zličově 221/8, 152 00 Praha 5
tel./fax: 02/515 546 69;
e-mail: krystalop@volny.cz

KAZATELSKÉ STŘEDIŠKO

P. Jan Rajlich OP, Husova 8, Praha 1
e-mail: jan@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

P. Tomáš Pospíšil OP, Husova 8, Praha 1
výpůjčky jen do studovny: po a út 10 - 14 h.
e-mail: oplbpb@volny.cz

NAKLADATELSTVÍ KRYSAL OP MĚSÍČNÍK AMEN

Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 02/242 377 50
http://krystal.op.cz
e-mail: krystalop@volny.cz

RADIO VERITAS

P. Metoděj Kočí OP
Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 02/242 18 443

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život
Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové
049/5513329, e-mail: dominika@diecezezhk.cz

ROSA MYSTICA

Časopis pro duchovní život
vydává: První sdružení přátel bl. Hyacinta M.
Cormiera OP v Brně

DUCHOVNÍ OBNOVA

Měsíčník Díla blažené Zdislavy
Dominikánské nám. 1, 412 01 Litoměřice

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim a Kateřina Ucháňovi
Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5
uchac@prolife.cz; http://www.prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO - ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
http://oaza.op.cz; http://ain-karim.op.cz

Mons. DOMINIK DUKA OP

biskupství královéhradecké
Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové
tel. (sekretář) 049/551 33 29, fax 551 28 50
e-mail: duka@diecezezhk.cz

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz; op@op.cz
informace: Martin M. Rosenbaum
tel. 02/683 65 32; e-mail: me2d@star.cz

PŘÍSPĚVKY NA VYDÁVÁNÍ OPUSCULA

122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

FOND LSSD NA POTŘEBNÉ

122918389/0800 (ČS) var. symbol 211